

i.

DIE INVLOED VAN
LIGGAAMSLENGTE EN LIGGAAMSGEWIG
OP DIE MOTORIESE BEKWAAMHEID VAN
VEERTIEN- EN VYFTIENJARIGE SEUNS.

Deur

R.J. NIEMAN B.A. B.Ed.

Verhandeling aangebied ter verkryging
van die graad
MAGISTER EDUCATIONIS
aan die
POTCHEFSTROOMSE UNIVERSITEIT VIR C.H.O.
1954.

V O O R W O O R D.

Liggaamlike Opvoeding het sy "kinderskoene" ontgroei, en ons as opvoeders in Liggaamlike Opvoeding vind nie meer daarmee genoeg dat ons werk as oefeninge gekarakteriseer moet word nie. Dit het daadwerklik gegroei tot 'n wetenskap. en ons doel is meer as net om blote liggaamsoefeninge te gee. Ons is besig om die liggaam en die gees op te voed. As Montaigne al in die sestiende eeu kon sê: "Dis nie net 'n siel, dis nie net 'n liggaam wat ons besig is om op te bou nie, maar 'n mens, en ons behoort hom nie in twee dele te verdeel nie", te meer behoort ons dan vandag die waarde van Liggaamlike Opvoeding in te sien en moet ons daarna streef dat dit dieselfde plek in die kurrikulum moet beklee as enige ander skoolvak. Die tyd is verby dat Liggaamlike Opvoeding as skoolvak geweer moet word omdat, soos onlangs nog in die Onderwysblad vir Christelike en nasionale onderwys en opvoeding beweer is, dit net 'n maklike manier is vir kinders om sonder om te werk in Matriek te slaag, tensy dit aan ander vakke gekoppel word. Opvoeding van en deur die liggaam verteenwoordig 'n essensiële fase van die opvoedkundige proses.

Die doel van die verhandeling is tweeledig. naamlik 1. om kortliks 'n historiese oorsig van die ontwikkeling van toetsing en meting in die Liggaamlike Opvoeding te gee en 2. om die invloed wat liggaamslengte en liggaamsgewig op die motoriese bekwaamheid van veertien- en vyftienjarige seuns het,

te bepaal.

Ek wil die wens uitspreek dat hierdie werk sal dien as 'n prikkel vir ander persone om te help met navorsing wat nodig is om Liggaamlike Opvoeding in Suid-Afrika te bevorder.

Dit is nou vir my aangenaam om my waardering uit te spreek teenoor Die Nasionale Raad vir Sosiale Navorsing vir die toekenning van 'n £89-beurs ter bestryding van 'n aansienlike deel van die onkoste van hierdie ondersoek.

Ook wil ek my hartlike dank betuig aan almal wat my gehelp het met die afneem van die toetse. Ek wil ook die seuns bedank wat bereidwillig was om die toetse na die beste van hulle vermoë uit te voer. Teenoor my huisgesin my hartlike dank vir hulle ondersteuning en aanmoediging. Vir die tik van die verhandeling my hartlike dank aan mev. Grobler.

Dit is ook vir my aangenaam om my dank en waardering teenoor prof.dr. D.P.J. Smith uit te spreek vir sy bereidwilligheid om as my promotor op te tree. Ek waardeer sy simpatieke optrede en vriendelikheid gedurende die besoeke aan hom. Ek waardeer dit dat hy my toegelaat het om te eniger tyd sy biblioteek te gebruik. Ek beskou dit as 'n eer en 'n voorreg dat ek onder sy bekwame leiding kon studeer.

Ten slotte my dank teenoor Hom wat my die liggaamskragte en verstand gegee het om hierdie werk aan te pak en te voltooi.

R.J. Nieman.

Wolmaransstad,

November 1954.

I N H O U D.

AFDELING A.

METING IN LIGGAAMLIKE OPVOEDING MET BETREKKING
TOT HIERDIE ONDERSOEK.

HOOFSTUK I.

IN STUDIE VAN TOETSING EN METING: HISTORIESE
OORSIG VAN TOETSE EN METINGE IN DIE LIGGAAM-
LIKE OPVOEDING.

	<u>Bladsy.</u>
1. Die ontwikkeling van die antropometrie ...	2
2. Die ontwikkeling van kragtoetse.....	4
3. Die ontwikkeling van kardiovaskulêre toetse.....	5
4. Die ontwikkeling van fisieke bekwaam- heidstoetse.....	6
5. Die ontwikkeling van indekse.....	8

HOOFSTUK II.

IN STUDIE VAN DIE METING VAN LIGGAAMLIKE
VERMOËNS.

1. Kragtoetse.....	12
a. Die toets van Sargent.....	12
b. Die toets van Galton.....	13
c. Rogers se kragindekse.....	14

2.	Die meting van veerkrag (Power tests)...	15
3.	Toetse vir motoriese kapasiteite en bekwaamheid	17
	a. Algemene motoriese kapasiteit	17
	b. Algemene motoriese bekwaamheid ..	19
4.	Neuromuskulêre kontroletoesse	20
5.	Prestasietoetse en beoordelingskale vir atletiek	22
	a. Verskillende toetse in laer- en middelbare skole	24
	(1) Die atletiek kentekentoets ("Badge Test")	24
	(2) Doeltreffendheidstoetse van Richard vir juniorskole	25
	(3) Reilly se skema - Verstandige atletiek vir seuns en dogters	25
	(4) Rogers se atletiekindeks	27
	(5) Atletiekvoorgee ("Handicap") soos uiteengesit deur McCloy ..	28
	b. Punteskale en standaarde	30
	c. Nasionale standaarde van prestasies van seuns en dogters	31

HOOFSTUK III.

DIE ADMINISTRASIE VAN TOETSE.

1.	Inleiding	33
2.	Die waarde van toetsing en meting	33
	a. Waardering van die vooruitgang van die leerlinge	35
	b. Diagnose en leiding	36
	c. Klassifikasie	37
	d. Motivering	38
	e. Metode van onderwys	39
	f. Waardering van die onderwyser se bekwaamheid	40
	g. Navorsing	41

3.	Eise waaraan 'n goeie toets moet voldoen	41
	a. 'n Toets moet geldig wees.....	41
	b. 'n Toets moet betroubaar wees.....	42
	c. 'n Toets moet objektief wees.....	42
	d. 'n Toets moet eenvoudig wees.....	42
	e. 'n Toets moet standaard wees.....	43
	f. 'n Toets moet bruikbaar wees.....	43
4.	Hoe toetse saamgestel moet word.....	44
	a. Beoordeling deur deskundiges.....	45
	b. Ontleding van die inhoud van die leerplan.....	46
	c. Die gebruik van beoordelingskale in die saamstelling van 'n maatstaf.....	46
	d. Korrelasie met bestaande geldigheids- toetse.....	47
	e. Verbetering van prestasie namate die leeftyd vorder.....	47
	f. Die maatstaf van algemene bruikbaar- heid.....	48
	g. Vasstelling van geldigheid deur kor- relasie met vorige geldigheidstoetse..	48
5.	Die toepassing van toetse.....	48
	a. Apparaat en voorbereiding van mate- riaal.....	49
	b. Beheer van proefpersone.....	51
	c. Voorbereiding en standaardisering van instruksies.....	53
	d. Neerskryf, berekening en gebruik van resultate.....	54

HOOFSTUK IV.

DIE PEDAGOGIESE BESKOUING.

1.	Motivering van die bruikbaarheid van die ondersoek op skool.....	55
----	---	----

2. Die teoretiese invloed van gewig.....	56
3. Die teoretiese invloed van lengte.....	57
4. Die teoretiese invloed van leeftyd.....	59
5. Voorgestelde klassifikasie-indekse.....	60

AFDELING B.

HIERDIE ONDERSOEK: METING EN VERWERKING VAN
DIE PRESTASIES VAN VEERTIEN- EN VYFTIENJA-
RIGE SKOOLSEUNS.

HOOFSTUK V.

DIE PROBLEEM EN DOELSTELLING VAN DIE ONDER-
SOEK.

1. In Uiteensetting van die <u>probleem</u>	75
2. Die doel van hierdie ondersoek.....	80
3. Omvang van die ondersoek.....	81
a. Die 100 tree-naelloop.....	81
b. Standverspring.....	81
c. Optrek aan rekstok.....	82
d. Hokkiebalgooi.....	82
e. Gewigstoot.....	82

HOOFSTUK VI.

DIE ONDERSOEK.

1. Verkryging van die gegewens.....	85
a. Prosedure wat gevolg is.....	85
b. Gestandaardiseerde <u>instruksies</u>	86
(1) 100 tree-naelloop.....	86
(a) Apparaat benodig.....	86
(b) Beskrywing.....	86
(c) Reëls.....	87
(2) Optrek aan rekstok.....	87
(a) <u>Uitrusting</u>	88
(b) Beskrywing.....	88
(c) Reëls.....	88

	<u>Bladsy.</u>
(3) Standverspring.....	89
(a) Uitrusting.....	89
(b) Beskrywing.....	89
(c) Reëls.....	89
(4) Hokkiebalgooi.....	90
(a) Apparaat benodig.....	90
(b) Beskrywing.....	90
(c) Reëls.....	91
(5) Gewigstoot.....	91
(a) Apparaat benodig.....	92
(b) Beskrywing.....	92
(c) Reëls.....	92
(c) Lengte van proefpersone.....	92
(d) Gewig van proefpersone.....	94
2. Statistiese verwerking van gegewens..	94
a. Die rekenkundige gemiddelde (R.G.)	95
b. Die standaardafwyking.....	97
c. Korrelasie.....	98
d. Berekening van T-waardes.....	101

HOOFSTUK VII.

BESPREKING VAN DIE GEGEWENS.

1. Die hokkiebalgooi vir afstand.....	104
a. Die rekenkundige gemiddelde (R.G.)	104
b. Die verspreiding van die prestasies	105
c. Korrelasie.....	108
2. Die 100 tree-naelloop.....	111
a. Die rekenkundige gemiddelde.....	111
b. Die verspreiding van die prestasies	112
c. Korrelasie.....	114
3. Die gewigstoot	118
a. Die rekenkundige gemiddelde.....	118
b. Die verspreiding van die prestasies	119
c. Korrelasie.....	121
4. Standverspring.....	123
a. Die rekenkundige gemiddelde.....	123
b. Die verspreiding van die prestasies	124
c. Korrelasie.....	126
5. Optrekke aan die rekstok.....	129
a. Die rekenkundige gemiddelde.....	129
b. Die verspreiding van die prestasies	130
c. Korrelasie.....	132

6.	Liggaamslengte.....	134
	a. Die rekenkundige gemiddelde.....	134
	b. Die verspreiding van die prestasies	135
	c. Korrelasie.....	137
7.	Liggaamsgewig.....	138
	a. Die rekenkundige gemiddelde.....	138
	b. Die verspreiding van die prestasies	139
	c. Korrelasie.....	139

HOOFSTUK VIII.

SAMEVATTING EN GEVOLGTREKKINGE.

1.	Samevatting.....	142
2.	Gevolgtrekkings.....	143
	a. Die hokkiebalgooi vir distansie....	144
	b. Die 100 tree-naelloop.....	144
	c. Gewigstoot.....	145
	d. Standverspring.....	145
	e. Optrekke aan die rekstok.....	146
	f. Samevatting.....	146
3.	Verdere studie.....	147
	Bibliografie.....	149

T A B E L L E.

<u>No.</u>	<u>Onderwerp.</u>	<u>Bladsy.</u>
I.	Reilly se Ouderdom-Standerd-Lengte - Gewig- Klassifikasie-plan	26.
II.	Berekening van die 100 tree-pres- tasies van XV jarige seuns... ..	96.
III.	Statistieke uit die hokkiebalgooi...	104.
IV.	Korrelasie tussen hokkiebalgooi en liggaamslengte en liggaamsgewig ...	108.
V.	Statistieke uit die 100 tree-nael- loop.	111.
VI.	Korrelasie tussen 100 tree-naelloop en liggaamslengte en liggaamsgewig..	115.
VII.	Statistieke uit die gewigstoot ...	118.
VIII.	Korrelasie tussen gewigstoot en liggaamsgewig en liggaamslengte ...	121.
IX.	Statistieke uit die standverspring..	124.
X.	Korrelasie tussen standverspring en liggaamslengte en liggaamsgewig ...	126.
XI.	Statistieke uit die optrekke aan die rekstok	129.
XII.	Korrelasie tussen optrekke aan die rekstok en liggaamslengte en liggaams- gewig	132.
XIII.	Statistieke uit die liggaamslengte..	134.
XIV.	Korrelasie tussen liggaamslengte en liggaamsgewig.	137.
XV.	Statistieke uit die liggaamsgewig ...	138.

G R A F I E K E.

No.	Frekwensieverspreiding van die prestasies.	Bladsy.
1.	Van 201 vyftienjarige seuns vir hokkiebalgocci	106.
2.	Van 200 veertienjarige seuns vir hokkiebalgocci	106.
3.	Van 201 vyftienjarige seuns vir 100 tree-naelloop	113.
4.	Van 200 veertienjarige seuns vir 100 tree-naelloop	113.
5.	Van 201 vyftienjarige seuns vir gewigstoot	120.
6.	Van 200 veertienjarige seuns vir gewigstoot	120.
7.	Van 201 vyftienjarige seuns vir standverspring	125.
8.	Van 200 veertienjarige seuns vir standverspring.	125.
9.	Van 201 vyftienjarige seuns vir optrekke aan die rekstok.	131.
10.	Van 200 veertienjarige seuns vir optrekke aan die rekstok.	131.
11.	Van 201 vyftienjarige seuns vir liggaamslengte	136.
12.	Van 200 veertienjarige seuns vir liggaamslengte	136.
13.	Van 201 vyftienjarige seuns vir liggaamsgewig	140.
14.	Van 201 veertienjarige seuns vir liggaamsgewig	140.

F I G U R E.

<u>No.</u>	<u>Onderwerp.</u>	<u>Bladsy.</u>
1.	Veld vir hokkiebalgooi	90.
2.	Apparaat om lengte van proef- persone te meet.	93.
3.	Berekening van die "product-moment" korrelasiekoëffisiënt tussen lig- gaamslengte en gewigstoot van 201 vyftienjarige seuns	102.
